

ĐỔI MỚI CÁCH ĐIỂM DANH SINH VIÊN TRONG BÀI GIẢNG TRỰC TUYẾN VỚI PHẦN MỀM ZOOM

✉ **TRẦN VĂN THỜI***

Ngày nhận: 20/7/2022

Ngày phản biện: 02/8/2022

Ngày duyệt đăng: 28/8/2022

Tóm tắt: Giảng dạy trực tuyến không còn xa lạ gì đối với mỗi người nói riêng và toàn thể xã hội nói chung từ khi đại dịch Covid-19 bùng phát cho đến nay. Có thể nói trong tất cả các trường đại học thì Trường đại học Công đoàn là một trong những trường đi đầu trong việc triển khai giảng dạy trực tuyến cho tất cả các bậc học từ các lớp chính quy, các lớp HLHCT, các lớp ngắn hạn đến các lớp sau đại học. Mỗi giảng viên đều chủ động tiếp cận phương pháp giảng dạy mới - phương pháp giảng dạy trực tuyến và có rất nhiều cách làm hay được triển khai để nâng cao chất lượng bài giảng và hiệu quả giảng dạy. Trong bài viết này, tác giả sẽ chia sẻ một cách làm hay trong việc điểm danh mà tác giả tâm đắc đến các bạn đồng nghiệp đó là: Cách điểm danh sinh viên trong "1 phút" trong bài giảng trực tuyến với phần mềm Zoom.

Từ khóa: Giảng viên, sinh viên, bài giảng.

INNOVATIVE ASSISTANCE OF STUDENTS IN ONLINE LEARNING WITH ZOOM SOFTWARE

Abstract: Online teaching has been not strange to everyone in particular and to all the society in general since the Covid-19 outbreak. It can be said that Trade Union University is one of the first university in the all piloting online teaching to all training levels from regular classes, rivising classes, shortterm classes to graduate classes. Every lecturer subjectively approach new teaching method - online teaching method and there are many good ways piloting to improve lecture quality and teaching effect. In this article, the author will share one excellent way which I sympathize fully to colleges, these is: The way to taking roll - call student in "1 minute" in online lecture with Zoom App.

Keywords: Lecturer, student, lecture.

1. Giảng dạy trực tuyến và việc điểm danh

Việc điểm danh là một việc làm bắt buộc của mỗi giảng viên trong quá trình dạy học. Việc điểm danh giúp giảng viên nắm được tình hình tham gia lớp học của sinh viên và là một kênh để giảng viên đánh giá chuyên cần của sinh viên.

Khi giảng trực tiếp trên lớp (lớp offline), các giảng viên điểm danh sinh viên bằng cách gọi tên sinh viên từ danh sách in ra (ta tạm gọi là cách điểm danh truyền thống). Giảng viên thường thì sẽ gọi tên lần lượt của sinh viên theo thứ tự của danh sách hoặc gọi tùy ý một số sinh viên và xác nhận sự tham gia lớp học của họ. Nhiều cách làm hay khác khi điểm danh cũng được các giảng viên triển khai như giảng viên cho các sinh viên làm các bài kiểm tra nhỏ, chia nhóm thảo luận,... vào đầu giờ hoặc giữa giờ hoặc cuối mỗi giờ học với mục đích điểm danh.

Đối với các lớp trực tuyến (lớp online), giảng viên cũng có thể dùng phương pháp điểm danh truyền thống để điểm danh sinh viên bằng cách yêu cầu sinh viên bật mic (Micro) và bật cam (Camera). Với sự hỗ trợ của công nghệ, giảng viên cũng thực hiện

được việc điểm danh này. Tuy nhiên do đặc thù của các lớp học trực tuyến (lớp online) nên cách điểm danh truyền thống này sẽ gặp phải một số ưu điểm và hạn chế dưới đây:

1.1. Ưu điểm

- Đối với giảng viên: Khi giảng trực tuyến, giảng viên vẫn có thể tiến hành điểm danh như giảng trực tiếp. Với sự hỗ trợ của công nghệ (Micro + Camera), giảng viên cũng có thể quan sát được hết lớp học và từng sinh viên. Việc điểm danh về cơ bản vẫn được thực hiện như khi họ giảng trực tiếp trên lớp. Thậm chí nếu Camera tốt và đường truyền mạng tốt thì giảng viên có thể quan sát được sinh viên của mình đang làm gì (học hay làm việc riêng) tại thời điểm đó.

- Đối với sinh viên: Khi học tuyến, việc tham gia điểm danh và được điểm danh giúp sinh viên được ghi nhận là đã tham gia lớp học và được đảm bảo quyền lợi của mình (được chấm điểm chuyên cần) đối với học phần đang học.

* Trường Đại học Công đoàn

1.2. Hạn chế

Khi giảng dạy và học tập trực tuyến, cách điểm danh truyền thống đã bộc lộ rõ một số hạn chế mà cả giảng viên và sinh viên đều thấy rõ. Đó là:

Thứ nhất, việc điểm danh này tốn rất nhiều thời gian của cả thầy và trò. Do đường truyền mạng không phải lúc nào cũng tốt, trang thiết bị (Mic + Cam) không đồng bộ về chất lượng và cấu hình làm cho chất lượng hình ảnh và âm thanh không ổn định, giảng viên không nhìn thấy/rõ hoặc không nghe thấy/rõ sinh viên và ngược lại làm cho việc điểm danh theo cách truyền thống bị gián đoạn, thậm chí là không thực hiện được. Đôi khi cả thầy và trò phải mất cả giờ học cho việc điểm danh.

Thứ hai, việc điểm danh này tốn rất nhiều sức khoẻ của cả thầy và trò. Vấn đề đường truyền mạng không ổn định và chất lượng trang thiết bị không được đảm bảo nên giảng viên phải nói nhiều hơn và mất nhiều thời gian hơn thì sinh viên mới tiếp nhận được tín hiệu. Thêm nữa, không phải giảng viên nào cũng giỏi về công nghệ nên khi giảng viên điểm danh một sinh viên thì âm thanh được lặp đi lặp lại đến tất cả các sinh viên khác của lớp học. Điều này ảnh hưởng nghiêm trọng đến thính giác của sinh viên (cả người đang được điểm danh, người chưa được điểm danh và người đã được điểm danh). Tóm lại nếu điểm danh theo cách truyền thống đối với các lớp học trực tuyến sức khoẻ của thầy và trò bị ảnh hưởng nghiêm trọng.

Thứ ba, khi Mic hoặc Cam hoặc cả hai thiết bị này của giảng viên hoặc sinh viên bị hỏng hoặc không có thì việc điểm danh này không thể thực hiện được.

Việc điểm danh là việc làm cần thiết và bắt buộc ở trên lớp (lớp trực tiếp và lớp trực tuyến). Tuy nhiên với các lớp học trực tuyến thì việc điểm danh theo cách truyền thống ảnh hưởng nghiêm trọng đến sức khoẻ của cả giảng viên và sinh viên. Chưa kể việc điểm danh theo cách truyền thống tốn quá nhiều thời gian làm cho khối lượng kiến thức trao đổi giữa thầy trò không được đảm bảo (cả khối lượng và tiến độ giảng dạy). Điều này làm ảnh hưởng không nhỏ đến hoạt động đào tạo nói chung của nhà trường và của toàn hệ thống giáo dục. Từ thực tiễn nói trên chúng ta cần phải tìm ra một hình thức điểm danh mới khắc phục được những hạn chế trên mà vẫn đảm bảo được mục đích của việc điểm danh.

2. Cách điểm danh sinh viên trong “1 phút” một hình thức điểm danh đảm bảo được hiệu quả của việc điểm danh

Trong phần này, tác giả giới thiệu các bước thực

hiện hình thức điểm danh sinh viên trong “1 phút” trong giảng dạy trực tuyến với phần mềm Zoom và phân tích hiệu quả nổi trội của hình thức điểm danh này đối với cả giảng viên và sinh viên trong các lớp học trực tuyến với ứng dụng dạy học là Zoom app.

2.1. Cách điểm danh sinh viên trong “1 phút”

Để giúp cho việc điểm danh đơn giản hơn, nhanh hơn và tiết kiệm thời gian cho giảng viên tác giả đề xuất một cách điểm danh mới với các bước làm như sau:

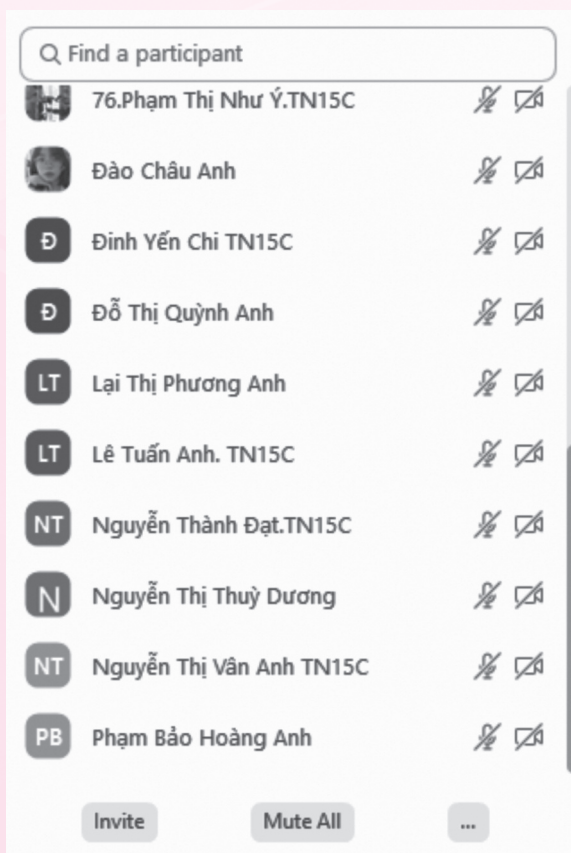
2.1.1. Quy định cách viết tên của sinh viên: STT.HỌ TÊN.LỚP

Buổi đầu tiên của môn học giảng viên cần thống nhất cách đặt tên id trong zoom cho mỗi sinh viên. Dựa trên danh sách sinh viên được cung cấp (lấy trên dhcd.8085), giảng viên căn cứ vào số thứ tự của sinh viên để yêu cầu sinh viên đặt tên của mình theo trật tự với lưu ý những sinh viên có số thứ tự từ 1 đến 9 thì thêm số 0 trước số thứ tự:

STT.HỌ TÊN.LỚP

Ví dụ, theo danh sách lớp TN15C, số thứ tự 1 là sinh viên Bùi Châu Anh, giảng viên sẽ yêu cầu sinh viên đặt tên ID zoom của mình là: 01. Bùi Châu Anh.TN15C.

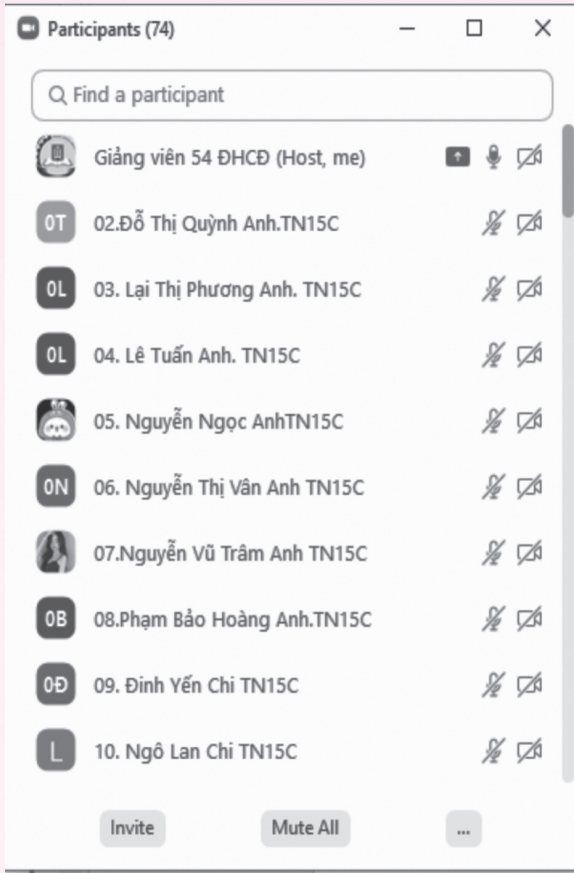
Danh sách sinh viên chưa sửa ID zoom

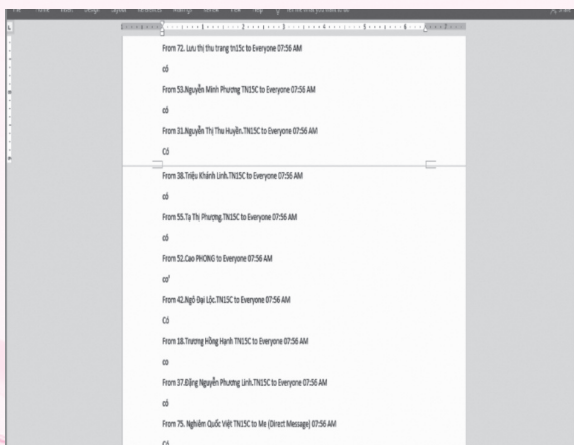
Sau đó giảng viên cho sinh viên 2 phút để đặt tên id zoom của mình và kiểm tra lại ở mục Participants.

Giảng viên nhắc sinh viên chỉnh sửa và phải nhớ chính xác số thứ tự của mình vào buổi học 2 và buổi học 3. Sinh viên không có số thứ tự hoặc số thứ tự sai hoặc không điền danh khi điền danh là những sinh viên vắng mặt.

Danh sách sinh viên sau khi sửa ID zoom

2.1.2. Điền danh qua ô cửa sổ chat

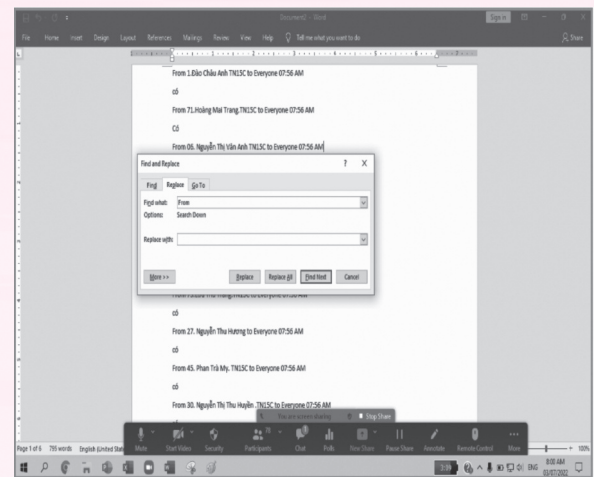
File word có được sau khi paste

Trong quá trình lên lớp, giảng viên có thể điền danh sinh viên vào bất cứ thời điểm nào. Các thức thực hiện như sau: Giảng viên yêu cầu các sinh viên gõ chữ “Cố” vào ô chat và gửi cho everyone. Thời gian gõ và gửi tối đa là 1 phút đối với lớp trên 40 sinh viên, lớp có sĩ số ít hơn thời gian có thể ít hơn (giảng viên kiểm soát thời gian). Sau 1 phút, giảng viên copy nội dung chat và paste vào trang word.

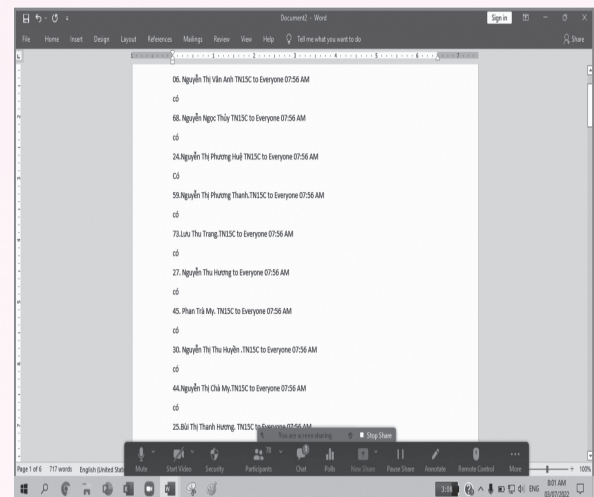
2.1.3. Chỉnh sửa danh sách điểm danh trên word

Trên file word, bôi đen một chữ “From” trong văn bản và copy chữ này. Dùng tổ hợp phím Ctrl H, cửa sổ Find and replace xuất hiện. Chọn mục Replace.

Dùng tổ hợp “Ctrl V” hoặc ấn phải chuột chọn “paste” vào ô “Find what”. Chuyển sang mục “Replace with”: kích chuột vào đây và không gõ gì cả. Ấn nút “Replace all” và chọn nút “Close”.

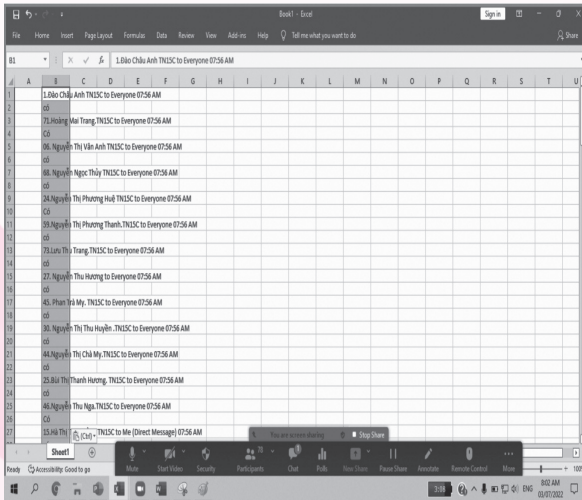

Kết quả thu được:

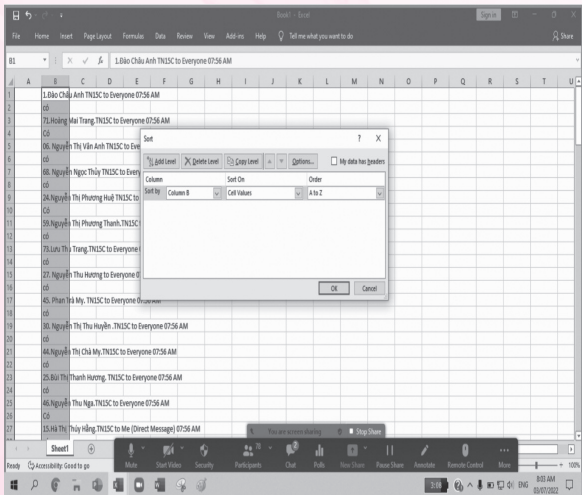

2.1.4. Chỉnh sửa danh sách điểm danh trên excel

Copy toàn bộ trang word vừa chỉnh sửa và **paste** (dán) vào file excel.

Bôi đen cả trang excel này (**Ctrl A**), chọn mục **Data/Sort**

Và ấn **OK**. Kết quả thu được:

Từ kết quả này, giảng viên sẽ biết được những sinh viên nào có mặt, đang chú ý nghe giảng và những sinh viên nào không có mặt mặc dù có tên đăng nhập (**Participants**) nhưng không chú ý nghe giảng hoặc chỉ đăng nhập cho có. Quá trình này chỉ cần 1 đến 2 phút, rất tiết kiệm thời gian và công sức cho giảng viên.

2.2. Hiệu quả nổi trội của hình thức điểm danh trong “1 phút”

Bằng việc thực hiện thành thạo các bước giới thiệu trong phần trên, tác giả tin tưởng các giảng viên sẽ có một hình thức điểm danh mới trong giảng dạy trực tuyến, thậm chí các giảng viên có thể dùng hình thức điểm danh này trong việc giảng dạy trực tiếp khi cơ sở hạ tầng cho phép. Hình thức điểm danh này có những hiệu quả nổi trội dưới đây:

- Đối với giảng viên: Hình thức điểm danh này tiết kiệm rất nhiều thời gian cho giảng viên trong việc điểm danh sinh viên. Giảng viên chỉ cần thống nhất số thứ tự của sinh viên từ buổi học thứ nhất và thứ hai (hai buổi đầu mất khoảng 5 - 10 phút làm việc này). Từ buổi học thứ ba trở đi giảng viên chỉ cần thực hiện hình thức điểm danh này tại mọi thời điểm trong giờ học mà chỉ cần khoảng 1 phút thực hiện. Với cách điểm danh này, tại bất kì một thời điểm nào trong giờ học giảng viên có thể biết được sinh viên có tham gia nghe giảng hay không, có tập trung hay không hay là đang làm việc riêng hoặc không có mặt. Việc điểm danh này không cần dùng Cam, đôi khi cũng không cần dùng Mic. Điều này rất phù hợp đối với một số bạn sinh viên có hoàn cảnh khó khăn và những nơi mà trang bị học tập chưa đầy đủ. Một lợi ích khác thấy rõ của hình thức điểm danh này là tiết kiệm sức khỏe cho giảng viên. Giảng viên không cần nói nhiều khi điểm danh mà vẫn đạt được mục đích điểm danh, từ đó việc điểm danh ảnh hưởng rất ít đến việc trao đổi và truyền thụ kiến thức giữa thầy trò, cũng như tiến độ chương trình môn học. Việc điểm danh này rất tốt cho hình thức đào tạo trực tuyến nếu được triển khai rộng rãi.

- Đối với sinh viên: Hình thức điểm danh mới này đảm bảo đầy đủ các quyền lợi của sinh viên khi tham gia học trực tuyến từ quyền tham gia, quyền điểm danh và khẳng định mình tham gia đầy đủ và tập trung trong giờ học. Việc này đảm bảo tính công bằng cho sinh viên khi tham gia giờ giảng. Quan trọng hơn hết là hình thức điểm danh này không ảnh hưởng đến sức khỏe của sinh viên (thính giác, thậm chí là thị giác,...). Hình thức điểm danh này tiết kiệm thời gian điểm danh, giúp sinh viên có nhiều thời gian hơn để lĩnh hội, nghiên cứu và trao đổi tri thức với giảng viên và bạn học khác.

3. Kiến nghị

Nâng cao hiệu quả giảng dạy, đảm bảo tiến độ chương trình mà vẫn đảm bảo được ý nghĩa của việc điểm danh không chỉ là mục tiêu chung của mỗi giảng viên đứng lớp mà còn là những trăn trở của các nhà làm giáo dục chân chính. Với cách làm được chia sẻ ở trên tác giả xin được đưa ra một số kiến nghị sau:

1. Nhà trường, Công đoàn trường nên phổ biến hình thức điểm danh mới nói trên đến toàn thể giảng viên nhà trường. Nếu tất cả giảng viên nhà trường biết hình thức điểm danh này và thực hiện thành thạo thì tác giả thiết nghĩ tỉ lệ sinh viên tham gia và tập trung trong giờ học sẽ rất cao (tại mọi thời
(Xem tiếp trang 83)

5.2. Đối với giảng viên

Thứ nhất, giảng viên cần hướng dẫn sinh viên các kỹ năng làm bài thi nghe TOEIC hiệu quả, các mẹo và cách áp dụng nó vào từng phần nghe cụ thể. Hướng dẫn sinh viên nghe theo phương châm nghe không cần hiểu hay nói cách khác là giai đoạn “tắm ngôn ngữ”, “luyện tai” bằng cách mở nghe các bài nghe trong giáo trình TOEIC bất cứ khi nào muốn, bất kể đang làm gì, cứ lặp đi lặp lại mãi như vậy và không cần chú ý đến nó. Công việc “tắm ngôn ngữ” này rất quan trọng, giúp cho đôi tai làm quen với các âm tiếng Anh, sau một thời gian sinh viên sẽ thấy các âm đó rất dễ nghe và hoàn toàn khác với âm Việt.

Thứ hai, giảng viên tạo động lực, hứng thú cho sinh viên học nghe thông qua việc tạo không khí lớp học thoải mái. Để làm được điều đó, giảng viên nên chuẩn bị các hoạt động trước khi nghe một cách phù hợp, cung cấp cho sinh viên từ vựng, ngữ âm và các kiến thức nền liên quan đến chủ đề bài nghe việc này giúp sinh viên sẵn sàng tâm thế để nghe. Bên cạnh đó, giảng viên cũng nên tạo cơ hội đồng đều cho tất cả các sinh viên tham gia vào bài giảng chứ không chỉ tập trung vào một số sinh viên khá, giỏi.

Thứ ba, nâng cao nhận thức của sinh viên về vai trò quan trọng của việc luyện tập kỹ năng nghe nói chung và nghe hiểu bài thi TOEIC nói riêng. Từ đó sinh viên tự giác, tích cực chủ động tự học, tự rèn luyện và tìm ra cho bản thân phương pháp học nghe phù hợp, hiệu quả. Thêm vào đó, sinh viên cũng cần rèn luyện khả năng tư duy, suy luận, phán đoán trước, trong và sau khi nghe.

6. Kết luận

Nghe hiểu được xem như là một phương tiện chủ yếu cho quá trình học tập ngoại ngữ. Thông qua hoạt động nghe hiểu, người học lĩnh hội từ vựng và các cấu trúc ngữ pháp mới đồng thời củng cố kiến thức họ đã được học từ trước. Người học ngoại ngữ sẽ không thể phát triển kỹ năng nói nếu không chú ý rèn luyện kỹ năng nghe. Vì vậy, ngoài việc rèn luyện kỹ năng nghe TOEIC thường xuyên không những giúp sinh viên đạt kết quả cao khi làm bài thi TOEIC mà còn cải thiện vốn từ vựng, cấu trúc ngữ pháp, cấu trúc diễn đạt trong ngôn ngữ. □

Tài liệu tham khảo

- [1]. Anderson, Anne và Toony Lynch, *Listening*, Oxford: Oxford University Press, 1988.
- [2]. Bùi Hiền, *Phương pháp hiện đại dạy-học ngoại ngữ*, Nxb, Đại học Quốc gia Hà Nội, 1999.
- [3]. Field, J., “*Skills and Strategies: Towards a New Methodology for Listening*”, *ELT Journal* Volume, 52/2, April, 1998.

[4]. Hoàng Văn Vân, Nguyễn Thị Chi và Hoàng Thị Xuân Hoa, *Đổi mới phương pháp dạy tiếng Anh ở Trung học phổ thông Việt Nam*, Nxb Giáo dục, 2006.

[5]. Quyết định số 1045/QĐ-ĐHCD ngày 24 tháng 11 năm 2016 quy định về trình độ tiếng Anh, học tập và thi tiếng Anh đối với sinh viên đại học hệ chính quy của Trường Đại học Công đoàn.

[6]. Lin Lougheed, “*Longman preparation series for the TOEIC test, Introductory Sixth edition Listening and Reading*”, Pearson Education Inc. 2018.

[7]. Lin Lougheed, “*Longman preparation series for the TOEIC test, Intermediate course, Sixth edition Listening and Reading*”, Pearson Education Inc. 2018

[8]. Ur, P., *A course in language teaching practice and theory*, Cambridge University Press, 1996.

[9]. Underwood, M., *Teaching Listening*, New York: Longman, 1989.

[10]. www.anhngumshoa.com

[11]. <https://vnexpress.net/cau-truc-bai-thi-toeic-4-ky-nang-4386024.html>

[12]. <https://iigvietnam.com/bai-thi-toeic/>

ĐỔI MỚI CÁCH ĐIỂM DANH SINH VIÊN...

(Tiếp theo trang 78)

điểm của giờ học), từ đó nâng cao cả hiệu quả dạy và học.

2. Nhà trường, Công đoàn nên tổ chức nhiều hơn các buổi hội thảo với chủ đề giảng dạy trực tuyến để tạo không gian cho các giảng viên trao đổi những cách làm hay, những cách xử lý tình huống hay và những tình huống chưa giải quyết được để tìm các giải pháp thích hợp hơn. Nếu có những buổi hội thảo như thế thì tác giả thiết nghĩ không chỉ có lợi cho mỗi giảng viên về mặt phương pháp giảng dạy mà còn tạo ra sân chơi sáng tạo trong giảng dạy và nghiên cứu thực tiễn. □

Tài liệu tham khảo

1. Tài liệu hướng dẫn thực hành Zoom của Bộ môn tin học trường Đại học Công đoàn
2. <https://thuthuat.taimienphi.vn/cach-su-dung-cac-cong-cu-chu-thich-tren-zoom-58139n.aspx>
3. <https://duhunggroups.com/cach-su-dung-cong-cu-chu-thich-tren-zoom-meeting-danh-cho-may-tinh/>
4. <https://thietbihop.com/cach-su-dung-cong-cu-chu-thich-qua-man-hinh chia-se-zoom-tren-may-tinh/>
5. <https://www.thegioididong.com/game-app/cach-ve-hinh-tren-zoom-meetings-cho-may-tinh-pc-don-gian-1350637>
6. <http://vuted.edu.vn/Resources/Document/2020/4/huong-dan-su-dung-phan-mem-zoom.pdf>